

I husförhörslängden finner man namnet Kullen första gången 1851, men stugan var nog äldre. År 1831 flyttade nämligen Britta Catharina Bolander och hennes sju hemmavarande barn in i en namnlös backstuga under Komstad Backegård. Ganska säkert var det den stugan, som den längdförande prästen döpte till Kullen.

Britta Catharina var dotter till gästgivaren Magnus Hedengren i Backegård. Tjugo år gammal hade hon 1811 gift sig med den fem år äldre Sven Bolander, som närmast kom från Sandsjö. Den unga familjen skrevs på "Komstad Vårdshus", som ägs av Hedengren. Avses gästgivaregården eller är vårdshuset något enklare utskänkings- ställe i närheten? Sven står som "brukare" i någon längd och som "tracteur" i någon annan. Frågetecknen är många.

År 1819 dog Sven Bolander bara 33 år gammal av "Hufvudsiukdom, Rötfeber" och Britta Catharina blev ensam med fem barn mellan åtta och ett år. Fadern hade gått bort två år tidigare, men hon tycks ändå få bo kvar på "vårdshuset".

Efter tre år gifte Britta Catharina om sig med en ny Sven Bolander, Sven Nilsson Bolander från Hultsjö. Han står som gästgivare. Tre barn föddes i det nya äktenskapet och livet gick väl sin gilla gång i gästgivaregården.

Men så drabbade olyckan familjen och för Sven noteras "30/9 1827 stått uppenbar kyrkoplikt efter undfått straff af 40 par spö o. derefter afsänd till Malmö fästning på 10 år för begånget mord". Den mördade var en soldat Åhl, vilket framgår av senare noteringar.

Det var ett hårt straff Sven Bolander fick för ett brott, som förmodligen begåtts i fyllan och villan. En gästgivare levde ju inte precis något torr lagt liv. Först måste han spöad och eländig be om tillgift för sitt brott inför hela församlingen vid söndagens gudstjänst och sedan bar det iväg till fästningen och tio års hårt arbete. Vilken skam! Stackars Sven! Stackars Britta Catharina! Stackars barn! Vad de måste ha lidit.

Familjen har tydligen bott kvar i gästgivaregården till 1831. Då skrivs Britta Catharina och barnen i Nilsgård men bara för en kort tid. De återkommer till Backegård samma år, men nu står de som inhyses i backstugan. De har alltså med ganska stor säkerhet flyttat in i Kullen.

Snart började barnen lämna hemmet. År 1833 hade alla fem barnen i Britta Catharinas första kull flyttat. Också de tre i andra kullen gav sig snart i väg. Ensam var Britta Catharina dock aldrig. Medan de tre yngsta ännu var kvar i hemmet, återkom den äldste, Johan Magnus, som 1829 flyttat till Stockholm och blivit båts- man. Vid hemkomsten 1834 var han "afskedad fr. Stockholms Stads Rot.Comp. med Rotenamnet Reimert". Orsaken till avskedet nämns inte, men förmodligen var det sjukdom. Han dog nämligen två år senare av lungdot. Båtsmanslivet hade säkert varit hårt och fyllt av umbäranden.

Den äldste sonen i andra kullen, Oscar, kom i "snickarelära i Jönköping", som det står. Där gick det lite galet för honom och han blev "straffad för stöld 1841" och kom hem igen. Han bodde sedan hos modern i Kullen till 1858, då han gifte sig och flyttade till Lövsögård under Komstad Nilsgård. Och det noteras, att han efter den olycksaliga stöldhistorien "skickat sig oklanderligt".

Om maken Sven Nilsson Bolander står det i husförhörslängden, att han "återkom fr. Christianstads Fästning d. 23 October 1837". De tio åren var avtjänade. Dock tycks han aldrig ha återvänt till familjen – de båda yngsta bodde ännu kvar i hemmet. Åtminstone är Sven aldrig skriven i Kullen.

Vart tog Sven Bolander vägen? Vilde Britta Catharina inte veta av honom? Kunde han inte vistas i socknen, där han begått ett så svårt brott? De frågorna kan vi aldrig få svar på. Men ganska säkert var han olycklig och hade det svårt på alla sätt. Och så blev han "Häktad i Eksjö 1842 för fickstöld". Det blev åter fästning. Räknades Sven Bolander som återfallsförbrytare och som farlig för den allmänna säkerheten? Hade han begått flera brott? Kunde en ynka fickstöld ge ett fästningsstraff på mer än 20 år? Man kan undra, men Bolander tycks ha tillbringat resten av sitt liv på fästning, där han också dog 1862. Ett tragiskt öde.

Vad Sven Bolander sysslade med under de fem åren i frihet, nämns inte, men han var väl mestadels arbetslös. Det var inte många, som ville ta en mördare i sin tjänst. Han lär knappast ha nämnvärt kunnat bidra till hustruns och de yngstas försörjning. Säkert var det knapert i Kullen många gånger. År 1846 står Britta Catharina som "utfattig, oförmögen till arbete" . Oscar, i omkring 15 år det enda hemmavarande barnet, tjänade väl en slant då och då, men nog förblev det fattigt i stugan.

Som ovan nämnts gifte Oscar sig 1858 och Britta Catharina blev ensam i Kullen. Och 1865 flyttades hon till "Ljunga fattighus" som det står. Där dog hon 6 år senare vid 80 års ålder

Sedan Britta Catharina flyttats, blev det tomt i Kullen. Åtminstone skrivs ingen där. Inga spår finns längre efter stugan, som legat t.v. om vägen från Komstad till Rickelstorp. Enligt vad som berättades, då namnskylten sattes upp, ska stugan någon gång ha flyttats från sin ursprungliga plats ca 100 meter västerut. Inte heller där finns några spår. Ingenting påminner längre om Britta Catharina Bolanders hårda liv.

<u>B. Kullen</u>			Komstad Backegård
Inh. Britta Catharina Bolander	född 1791	i Ljunga	
s. Johan Magnus	" 1811	" "	1829 t. Stockholm
s. Andreas	" 1812	" "	1831 t. Fryele
d. Lena Cajsa	" 1815	" "	1831 t. gästgivaregården
d. Sara Greta	" 1817	" "	1833 t. Hjärtlanda
s. Sven Gustaf	" 1818	" "	1833 t. Fryele
s. Nils Oscar Bernhard	" 1823	" "	1835 t. Svenarum
s. Otto	" 1825	" "	1841 t. Värnamo
d. Lisa Catharina	" 1826	" "	1843 t. Sandsjö